



**WERKATELIERS IN ELKE GEMEENTE:
HOE EN WAAR GAAN WE DUURZAME ELEKTRICITEIT OPWEKKEN?**

CLEANTECH REGIO VOLOP BEZIG MET REGIONALE ENERGIESTRATEGIE (RES)

Moet dat CV-toestel de deur uit? Zal ik zonnepanelen nemen of kan ik beter eerst mijn woning isoleren? Komen er windmolens in mijn omgeving? Dit soort vragen houdt veel mensen bezig, weet Eef van Ooijen. “Mooi om te merken dat veel mensen al bezig zijn met verduurzaming van hun woning. Ook als Cleantech Regio zijn we volop bezig met bedenken hoe wij overgaan naar meer schone energie.” De Brummense wethouder heeft als bestuurder van de Cleantech Regio energietransitie in portefeuille en vertelt graag over de regionale aanpak en hoe inwoners kunnen meedoen. “Het is nú het moment.”

Energietransitie een ver-van-je-bed-show? Allang niet meer natuurlijk, omdat we allemaal steeds duidelijker merken dat ons klimaat verandert. “Kijk alleen al naar afgelopen vakantie: de tweede kurkdroge zomer op rij”, reageert Van Ooijen. “We kunnen het klimaatprobleem toch niet doorschuiven naar volgende generaties? Het goede nieuws: we gaan er iets aan doen!”

Het verhaal is inmiddels bekend. Mede door stijging van de CO₂-uitstoot warmt onze aarde op en ook onze fossiele brandstoffen raken op. Daarom ondertekende Nederland, net als 194 andere landen, het Akkoord van Parijs. Hierin is afgesproken dat we de opwarming van de aarde beperken tot ruim onder 2 graden Celsius. Hoe inwoners, bedrijven, organisaties en overheden dat gaan doen, staat in het landelijke Klimaatakkoord dat dit najaar wordt ondertekend.

“Met de vertaling van het Klimaatakkoord zijn regio’s in Nederland al volop bezig”, vertelt Van Ooijen, “en dat geldt zeker voor ons als Cleantech Regio. Met gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen, Waterschappen Rijn en IJssel en Vallei en Veluwe en energienetwerkbeheerder Liander en provincie Gelderland maken we nu een RES.” Dit gebeurt onder aansturing van de Stuurgroep RES Cleantech Regio, waarvan Van Ooijen voorzitter is.

Wat is die RES nu precies? RES staat voor Regionale Energiestrategie. Het is een plan waarin komt te staan hoe, waar en hoeveel schone energie de Cleantech Regio kan opwekken en hoe we woningen en gebouwen duurzaam gaan verwarmen. Deze overgang heet de warmtetransitie. “Hoe wordt dat straks in elke wijk geregeld? Samen met gemeenten, woningcorporaties, lokale energiecoöperaties en welzijnsinstellingen moeten we daar een antwoord op geven”, legt Van Ooijen uit.

Inwoners kunnen meedoen

De RES is zeker niet alleen een zaak voor wethouders, benadrukt Van Ooijen. Juist níet. “Het is een zaak van ons allemaal en iedereen moet de kans krijgen daar in mee te denken en mee te doen”, vindt hij. Nu actueel: de werkateliers waarin inwoners kunnen meedenken over hoe en waar we schone energie het beste kunnen opwekken. Sinds mei zijn er al regionale ateliers en in september zijn de lokale ateliers van start gegaan.

“In elke gemeente worden allerlei groepen inwoners uitgenodigd om mee te denken over de RES. Denk aan bewonersverenigingen zoals wijk- en dorpsraden, lokale energiecoöperaties en ondernemers. Dat is superbelangrijk. Zo komen we samen tot keuzes voor onze RES. We willen graag weten welke voorkeuren mensen hebben. Welke gebieden vinden zij het meest geschikt voor opwek via wind en zon? Wat mag duurzame elektriciteit ons straks kosten?”

Het is zeker goed mogelijk om onze regionale bijdrage aan het Klimaatakkoord te leveren, denkt van Ooijen. Maar natuurlijk: de keuzes die gemaakt worden, zullen hoe dan ook impact hebben op ons allemaal. Wat de één een prima oplossing vindt, kan de ander wat Van Ooijen “oogpijn” noemt, opleveren. En het maakt nogal wat uit of een zonneveld bij jou om de hoek wordt aangelegd, of elders in de regio.

“Onherroepelijk verandert ons landschap”, weet Van Ooijen. Maar, benadrukt hij, dat was al steeds in ontwikkeling.” Door onder meer ruilverkaveling en de huidige schaalvergroting ziet ons landbouwgebied er ook niet meer uit zoals vijftig jaar geleden. “We zullen keuzes móeten maken, niets doen is geen optie. Wat ik belangrijk vind is dat inwoners zich gehoord weten en dat zij dat ook terug kunnen vinden in de RES.”

Samen de beste oplossingen bedenken

Om de Klimaatdoelen te halen, is grootschalige duurzame energie-opwek nodig. En dat gaat vaak over gemeentegrenzen heen. Van Ooijen: “Als gemeente kún je dit helemaal niet alleen. We kunnen dus veel beter samen kijken naar de beste oplossingen.” Hij ziet kansen om het opwekken van schone energie te verbinden met andere maatregelen om te verduurzamen. Circulair ondernemen, betere bodemkwaliteit, klimaatadaptatie, verduurzaming van de landbouw en kansen voor werkgelegenheid: het kan elkaar allemaal versterken.

Zo is in zijn eigen gemeente Brummen net een vergunning afgegeven voor dertig jaar voor de aanleg van een 26 hectare zonneveld. Die hectares zijn ingepast in zo’n 10 hectare nieuw groen eromheen die duurzaam worden beheerd door de betrokken agrariërs, wat goed is voor de bodemkwaliteit. “Zo zijn er in andere gemeenten weer ándere innovatieve voorbeelden en kunnen we elkaar in de regio inspireren om de energietransitie meerwaarde te geven. Het zou mooi zijn om die resultaten te monitoren, bijvoorbeeld door de Wageningen Universiteit.”

Wat enorm helpt: er wordt al veel gedaan in de goede richting. “We beginnen echt niet met een leeg vel”, benadrukt Van Ooijen. “Als Cleantech Regio werken we al langer aan onze ambitie om energieneutraal te zijn in 2030. De RES helpt ons verder op weg om die ambitie in te vullen. Er ligt ook al een routekaart richting een energieneutrale regio en er is al eerder volop nagedacht over ideeën voor goede inpassing van duurzame energie-opwekkers in ons landschap.”

Hoe verder?

Alle opbrengsten uit de lokale en regionale ateliers worden meegenomen in de RES, waarover de gemeenteraden straks beslissen. Daarna houdt het 'meedoen' zeker niet op. Uiteindelijk komen de regionale afspraken in de RES weer lokaal terug, bijvoorbeeld in de omgevingsvisie en omgevingsplannen. Hierin staat welke keuze elke gemeente maakt voor de ruimtelijke omgeving: van natuur, water en landschap tot verkeer en vervoer en cultureel erfgoed. Gemeenten betrekken inwoners daar natuurlijk ook bij.

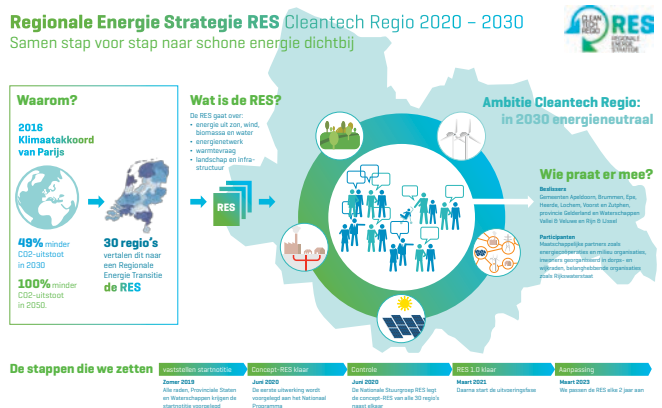
Wie ondertussen zelf door wil met het verduurzamen van zijn woning of het opwekken van schone energie moet dat vooral doen. Graag zelfs, vindt Van Ooijen. "‘Iedereen doet wat’ is het motto van de landelijke campagne over de klimaattransitie en zo is het ook. We moeten allemaal meedoen."

In de Startnotitie RES hebben gemeenten, provincie en waterschappen in samenwerking met de Strategische Board van de Cleantech Regio en netwerkbedrijf Liander afspraken gemaakt om tot een RES te komen. Binnen acht maanden na ondertekening van het landelijke Klimaatakkoord – dit najaar verwacht – moet de Cleantech Regio een concept-RES aanbieden. Hierin staat hoeveel de Cleantech Regio gaat bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Achttien maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord moet de RES definitief zijn. Hierover besluiten gemeenteraden en Provinciale Staten. Meer informatie op www.cleantechregio.nl/werken-aan/energietransitie.

DE RES IN 1 OOGOPSLAG

Ga naar de infographic RES Cleantech Regio 2020-2030. Samen stap voor stap naar een schone energie dichtbij.

Klik hier



COLOFON

Meer informatie over Cleantech Regio is te vinden op www.cleantechregio.nl. Op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de regio? Meld je via de website aan voor de nieuwsbrief, www.cleantechregio.nl/nieuwsbrief
RES | Uitgave september 2019